

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ

أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَلَا إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ أَبَاكُمْ وَاحِدٌ أَلَا لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى

أَعْجَمِيٍّ وَلَا لِعَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ وَلَا لِأَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدَ وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ إِلَّا بِالْتَّقْوَى

HZ. PEYGAMBER VE BİRLİKTE YAŞAMA AHLAKI Aziz Müminler!

Okuduğum âyet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: “Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, O’na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdar olandır.”¹

Okuduğum hadis-i şerifte ise Peygamber Efendimiz (s.a.s) şöyle buyuruyor: “İnsanlar! Dikkat edin; Rabbiniz birdir, atanız da birdir. Takva dışında Arap’ın Arap olmayana, Arap olmayanın Arap’a; beyazın siyaha, siyahın beyaza bir üstünlüğü yoktur.”²

Kardeşlerim!

Rabbimizin, atamız Adem (a.s.)’i yaratmasıyla başladı varlık sahnesindeki serüvenimiz. İmtihana tabi tutulmakta bu başlangıcın sebebi. Bununla birlikte insanlık ailesine, kıyamete kadar devam edecek ağır bir sorumluluk da yüklendi. Hepimiz, bir arada yaşayacağımız bu alemi imar etmekle görevlendirildik.

Ancak bu ulvi yaratılış hikmet ve gayesi zaman zaman unutuldu. Tarih, aynı özden gelen ve kardeş olan insanlar arasındaki nice üstünlük yarışlarına, bu yolda değerlerin tüketilişine, insan onur ve haysiyeti ile bağdaşmayan nice uygulamalara, zulümlere, katliamlara şahit oldu.

Kardeşlerim!

Âlemlerin Rabbi, Efendimiz Muhammed Mustafa (s.a.s) vasıtasıyla insanlığı yeniden uyardı. Ona, hayat kitabı Kur’an’ı vahyetti; her daim birlik ve beraberliği, ahlakı, adaleti, hak ve hukuku diri tutan Kur’an’ı gönderdi.

Kutlu Nebi, hak, hakikat, ahlak anlayışı ile insana insanlığını bir kez daha hatırlattı. Merhamet ve adalet yüklü mesajlarıyla, bütün insanların Allah’ın kulu olarak değerli olduğunu bir kez daha haykırdı. Allah Resûlü, insanlar arasında gerçek eşitliği öğretti. Beşer tarihi, canın, malın, inancın, haysiyetin kutsallığına dair en nadide örnekleri onun uygulamalarında gördü. Onun dillendirdiği “Bir insanı öldüren bütün insanları öldürmüş, bir canı kurtaran da bütün insanları kurtarmış gibi olur.”³ ilahi ilkesi bu anlayışın temelini teşkil etti.

Efendimiz, ötekileştirme, dışlama, hor görüp ayıplama, toplumun değerlerinden başka değer benimseyene hayat hakkı tanımama gibi insanca yaşamın önündeki engelleri kaldırmak için müstesna bir çaba gösterdi. O, “Hepiniz Adem’densiniz. Adem ise topraktan yaratılmıştır.”⁴ sözüyle cahiliyenin makam, mevki, şan, şöhret, servet, asabiyet üzerine kurulu sahte değer yargılarını yok etti. Peygamberimiz, yaşamak için kardeşini öldürmekten çekinmeyenlerden oluşan toplumu,

kardeşini yaşatmak için çırpınanlardan oluşan bir topluma dönüştürdü.

Kıymetli Kardeşlerim!

Allah Resûlü’nün temellerini attığı kadim geleneğimizde, birlikte yaşamının en güzel örnekleri sergilendi. Asırlar boyu, başta Anadolu olmak üzere, İslam coğrafyasında farklı din, dil, ırk, mezhep ve meşrep mensupları temel hak ve hürriyetlere saygı temelinde, güven içerisinde bir arada yaşadı. Engin hoşgörü, sevgi, saygı, paylaşma, yardımlaşma, güvenme ve güven verme gibi insani meziyetlerin pek çoğu bu medeniyette görüldü. Bu medeniyet, “Yaratılanı hoş gör yaratandan ötürü” anlayışındaki Yunusları yetiştirdi. Bu medeniyet, “Değil mi ki sen bensin; ben de senim. Kendi kendimizle bunca savaşmamız da ne?” diyen Mevlanaları insanlık mirasına hediye etti.

Kardeşlerim!

Üzülerek belirtmek gerekir ki; birlikte yaşama konusu, günümüz toplumlarının en başta gelen problemlerinden biri haline geldi. Bugün bazı Batı toplumlarında Müslümanlara karşı nefret söylemleri, ayrımcılık politikaları gibi birlikte yaşamayı zedeleyen olumsuzluklar görülmektedir. Maalesef kimi İslâm toplumlarında da mezhepçilik, meşrepçilik, ırkçılık, ideolojik ayrımcılık sebebiyle iç çatışmalar yaşanmaktadır. Masum canlar hunharca katledilmekte, şehirlerin tarihi ve kültürel dokuları tahrip edilmektedir.

Kardeşlerim!

Müslümanlar olarak bizler, her şartta Kur’an’ın hayat veren ilkelerine uymakla yükümlüyüz. Son Peygamber Muhammed Mustafa (s.a.s)’nın çağlar üstü örnekliğini esas almakla mükellefiz. Unutulmamalıdır ki: İnsanlığın ve İslam ümmetinin şiddet sarmalından kurtulmasının yolu, Yüce Kur’an’ın ve Peygamberimizin rahmet ve hikmet yüklü mesajlarında mevcuttur. Coğrafyamızın yeniden selam ve eman yurdu olması, İslam’ın medeniyetler inşa eden eşsiz ilkelerine sınırsız sarılmaktan geçer. Farklılıkları çatışma ve yıkım sebebi değil, ilahi kudretin delili olarak görebilmekten geçer. Ülkemize, gönül coğrafyamıza ve insanlığa barış, huzur, esenlik, merhamet, şefkat, adalet ve fazilet aşılamanın yolu, birlikte yaşama ahlakını yeniden yaşanır kılmaktan geçer.

Kardeşlerim!

Bu düşünceden hareketle Diyanet İşleri Başkanlığımız, birlikte yaşamının olmazsa olmaz ilkelerine dikkat çekmek ve bu konuda toplumsal bilinç oluşturmak amacıyla bu sene Kutlu Doğum Haftasında “Hz. Peygamber ve Birlikte Yaşama Ahlakı” temasını gündeme taşımıştır. Hafta boyunca gerçekleştirilecek etkinliklerde, Peygamberimiz (s.a.s)’in ortaya koyduğu örneklik çerçevesinde, birlikte yaşama konusu bütün yönleriyle ele alınacaktır.

Kutlu Doğum Haftasının, toplumumuzda Peygamber Efendimize duyulan sevgi ve bağlılığın perçinleşmesine, aramızdaki saygı, ülfet, muhabbet, kardeşlik, paylaşma, yardımlaşma, dayanışma duygularının pekişmesine vesile olmasını Yüce Rabbimizden niyaz ediyoruz.

¹ Hucurât, 49/13.

² İbn Hanbel, V, 411.

³ Mâide, 5/32.

⁴ Ebû Dâvûd, Edeb, 110, 111.